

Utan infrastruktur, ingen folkbildning

Skyltar plockas ned, ljuset släcks och lokaler lämnas.

**Studieförbundet
Vuxenskolan**

Mest likte

- Här är y
otrogna
[JORDANIELLO](#)
- Räda da
lång fed.
[SMASHING](#)
- Sa löser
hybrida
[PUMPKIN](#)

2

branschen med förskräckelse. Hittills har 15 procent av studieförbundens replokaler stängt, och replokalskrisen fortsätter i bland annat [Skellefteå](#), [Örebro](#) och [Essunga](#). Men replokalerna är inte de enda lokalerna som drabbas. I själva verket stänger andra lokaler i ännu större utsträckning än replokalerna.

Totalt har mer än var femte (22 procent) studieförbundslokal som fanns 2023 stängt under 2024 eller 2025. Dessutom har en mängd lokaler stängt ned delvis, genom att en del avvecklas medan någon del finns kvar på samma adress. **Totalt har nästan var tredje (29 procent) studieförbundslokal stängt helt eller delvis.**¹

I fyra av tio kommuner har studieförbunden tvingats stänga någon lokal helt eller delvis. Det får stora konsekvenser för lokalsamhällen, invånare och föreningar som sett studieförbunden som en självklar del av den lokala infrastrukturen för kultur och folkbildning.

I [Gnesta](#) har Studieförbundet tvingats stänga sin lokal när pengarna inte längre räcker till. Det drabbar inte bara studieförbundets egen folkbildning, utan ett tiotal föreningar och studiecirkel blir utan lokal när deras studieförbund tar ned skylten. Utöver Gnesta har Studieförbundet stängt på ytterligare tre sörmländska orter.

Även i [Uppsala](#) har det packats flyttlådor, när Studieförbundet Vuxenskolan tvingats lämna den lokal som varit ett nav i folkbildningen i femtio år. I [Växjö](#) har studieförbundet NBV påbörjat en nedskärning som omfattar både lokaler och personal.

Annan finansiering kompenserar inte

Studieförbunden försöker skapa så mycket verksamhet som möjligt för de pengar som finns. Därför försöker man få in pengar på olika sätt, till exempel genom att dra in andra projekt som kan täcka en del av underskottet, men det räcker inte. Folkbildningsverksamheten fortsätter att minska och går samtidigt med förlust. Under 2024 redovisade studieförbundens folkbildningsverksamhet totalt sett ett underskott på 216 miljoner kronor.²

I [Storuman](#) har ABF försökt fylla på med pengar från andra verksamheter, men det kan inte kompensera för den stora neddragningen i statsbidraget, och studieförbundet har tvingats ta bort flera tjänster. Detsamma händer i [Gästrikland](#), där ABF inte heller kunnat kompensera för nedskärningen med andra intäkter, trots att avdelningen försökt. Istället riskerar flera anställda att sägas upp. I [Blekinge](#) har folkbildare gått samman för att hjälpas åt genom nedskärningen, men det förhindrar inte att viktig verksamhet läggs ned. I [Karlskoga och Degerfors](#) har Studieförbundet tvingats höja sina

1. Folkbildningsrådet, Studieförbunden i samverkan och Svensk Biblioteksförning (2025) *Vid vägs ände? Hur nedskärningar för folkbibliotek och studieförbund påverkar kulturens infrastruktur*. Länk: [Vid vägs ände?](#)

2. Folkbildningsrådet (2025) *Studieförbundens ekonomi 2024*. Länk: [Studieförbundens ekonomi 2024](#).

deltagaravgifter. Konsekvensen blir att färre personer kan delta, och det riskerar att slå hårdast mot dem som behöver folkbildningen allra mest.

Den största bidragsgivaren till studieförbundens folkbildning är deltagarna själva, som bidrar med både deltagaravgifter och ideellt arbete. Sammanlagt betalade deltagarna 567 miljoner kronor i deltagaravgifter under 2024³, och utförde ett ideellt arbete värt 1,34 miljarder kronor⁴. Det gör att deltagarna bidrar mer till studieförbundens folkbildning än staten gör. Men även statsbidraget behövs för att säkerställa en grundläggande infrastruktur – utan den blir det inga kurser att betala avgiften för, eller tillfällen att göra en ideell insats.

Utan infrastruktur, ingen verksamhet

Studieförbunden är i första hand en infrastruktur för folkbildning. De bidrar med pedagogiskt och administrativt stöd, tillhandahåller lokaler och material. Det mesta av studieförbundens utgifter, 85 procent, används till att bekosta lokaler och personal.⁵ Därför är det lokaler och personal som försvinner när pengarna dras in. När infrastrukturen försvinner, så försvinner också möjligheten att bedriva folkbildning och organisera ideellt arbete.

Det är inte bara de statliga anslagen som har skurits ned. Redan innan den statliga nedskärningen påbörjades, 2024, hade bidragen från kommuner och regioner urholkats och skurits ned under lång tid. Var tredje bidragskrona var borta jämfört med 1992.

Från 1992 till 2023 har nära två tredjedelar, 62 procent, av de kommunala och regionala bidragen till studieförbunden försvunnit. Summan av de kommunala och regionala bidragen har gått från att utgöra nära hälften, 45 procent, av de totala bidragen, till under en tredjedel, 30 procent. De offentliga bidragen till studieförbunden har gått från en jämbördig fördelning mellan staten å ena sidan och kommuner och regioner å den andra, till en kraftig övervikt mot staten.⁶ Det innebar i sin tur att den statliga nedskärningen från 2024 fick desto större effekt.

Om de samlade bidragen hade legat stabila med hänsyn taget till inflationen, hade studieförbunden år 2024 fått 1,7 miljarder kronor mer i bidrag. När staten i stället skär ned kraftigt i statsbidraget till studieförbunden så får det stora konsekvenser för möjligheten att delta i kultur och folkbildning, vilket blir särskilt kännbart utanför storstäderna. Landsbygderna drabbas dubbelt så hårt som storstäderna. I praktiken innebär regeringens nedskärning att människor i landsbygder inte längre kan räkna med samma tillgång till studiecirklar och kulturaktiviteter.

3. Folkbildningsrådet (2025)

4. Studieförbunden (2025) Det ekonomiska värdet av cirkelledares ideella arbete minskar 2024 Länk: [Det ekonomiska värdet av cirkelledares ideella arbete minskar 2024](#)

5. Folkbildningsrådet (2025)

6. Folkbildningsrådet, Studieförbunden i samverkan och Svensk Biblioteksförning (2025) *Vid vägs ände? Hur nedskärningar för folkbibliotek och studieförbund påverkar kulturens infrastruktur.* Länk: [Vid vägs ände?](#)

Pressklipp om nedskärningarna

2 april–4 november 2025

Datum	Rubrik	Länk
250402	”Idiotiskt” säger Hurula om nedskärningar i kulturen	Norrländska Socialdemokraten
250402	De vill rädda replokalerna: ”Man fick alla förutsättningar”	Falukuriren
250404	Studieförbunden om replokalkrisen: ”Man tystar människor”	Borås Tidning
250408	Artister rasar över replokalskrisen	Dagen
250408	Replokalen i Burträsk har stängt	P4 Västerbotten
250408	Unga musiker: Utan replokalerna tystnar vi	Helsingborgs Dagblad
250408	”Vart ska alla ta vägen?”	Nordvästra Skånes Tidningar
250414	Musiklivet i Skellefteå i fara: ”Det är helt idiotiskt”	Norran
250417	Körpehølsfestivalen ställs in på grund av brist på volontärer och på pengar	Bohuslänningen
250418	Kris med replokaler: Caspians band längtar efter en fristad	P4 Skaraborg
250419	Nestor hyllar replokalens betydelse: ”Dumt att begränsa”	P4 Skaraborg
250421	Fredrik Strage: Indierocken är död – länge leve indierocken	EFN
250423	Tillfällig förstärkning av stödet till det fria kulturlivet och folkbildningen	Malmö stöd – pressmeddelande
250426	MP vill tillföra 250 miljoner till kulturen	Sydsvenskan
250428	Replokaler hotade – stålbad väntar studieförbunden: ”Det här är katastrof”	SMP
250428	Föreningar tvingas leta nya lokaler – när bidrag stoppats	P4 Sörmland
250429	Var femte har fått sluta på studieförbunden	Tidningen Kollega
250501	Studiecirkeln från Gästrikland skrämd diktatorn	Gefle Dagblad
250506	Politiken lyssnar på musikerna – pengar till replokaler	Helsingborgs Dagblad
250508	Hoppet för Inferno – öppnar för hyresförhandling	Katrineholms-Kuriren
250521	Personal varlsas inom ABF	Lokaltidningen
250522	Replokalskrisen drabbar unga musiker	Rocknytt
250523	Stor framtidsoro för Kraftverket – och kulturen i Tranås	Tranås tidning
250608	Förlorar 500 miljoner kronor – så går det i dag	VLT
250618	Stålbad väntar studieförbunden efter minskade anslag	Växjöbladet Kronobergaren
250818	Fem jobb hotas när ABF tvingas att spara miljoner	Gefle Dagblad
250826	Lämnar lokal i centrum efter 50 år	Uppsala nya tidning
250831	Rösvett drog mest publik – därför vill de rädda Kraftverket	Tranås tidning
250910	Folkbildare går samman för att stärka varandra: ”drabbats hårt”	Sydöstran
250913	Malmöartistens oro: Brist på replokaler ger mindre musik	P4 Malmöhus Sveriges Radio
250917	ABF tvingas lämna replokaler: ”Ungdomar drabbas hårdast”	P4 Blekinge Sveriges Radio
250917	Nu ligger Rockskolan ute till försäljning	Gefle Dagblad
250923	Ledare: Nedskärningar slår hårt mot unga musiker – Sverige tystnar	Norran
251014	Gävlebandet som har samarbetat med tobaksbolag släpper ep	Gefle Dagblad
251021	1 av 5 har fått gå från ABF: ”Inte smärtfritt”	Arbetet
251029	En tredjedel av studieförbundens lokaler har stängts	DN Direkt
251029	Ny rapport: 30 procent av studieförbundens lokaler har stängts ner	SVT Nyheter
251029	Krympande anslag hotar infrastruktur för kultur och bildning	Biblioteksbladet
251029	Kraftig minskning av replokaler på kort tid: ”Riktigt allvarligt”	Kulturnytt Sveriges Radio
251029	Rapport: Kulturell nedrustning på landsbygden	TT
251029	Kulturell nedrustning slår mot landsbygden	GAFFA
251104	Mindre bidrag tvingar studieförbund stänga verksamheter	KT-Kuriren